

Воспитатель: Хаптагаева Снежана
Ивановна МБОУ Туора-

Кюельская СОШ им. И. Н. Гуляева

с.Туора-Кюель/ Таттинский улус

Улахан бөлөх оҕолоругар “Мин төрөөбүт дойдум – Саха сирэ!” тылы сайыннарыы дьарыга.

Дьарыкка алтыһар уобаластар: Оҕо билиитин – көрүүтүн сайыннарыы, тылы сайыннарыы, эти – хааны сайыннарыы, дьоннуун алтыһар, бодоруһар эйгэтин сайыннарыы.

Сыала: Төрөөбүт дойдуну таптыырга, бэриниилээх буоларга иитии, үөрэтии. Ситимнээх сангаларын сайыннарыы. Билиилэрин ханаттыы.

Туттуллар ньымалар:

- ✓ Боппуруостарынан бэсиздэ;
- ✓ Дорҕоон фишкаларынан үлэ;
- ✓ «Сардаана» хоһоону ааҕыы;
- ✓ «Тыксаан» остуол оонньуута;
- ✓ Хамсаныылаах эрчиллиилэр;
- ✓ Саха сирин каартатын көрүү;

Туттуллар тэриллэр: мас аттар, харысхаллар, остуол оонньуута «Тыксаан», «Сардаана» сибэкки, собо балык (оһоһуу),дорҕоон фишкалара,муус, Саха сирин каартата,улуустар бэлиэлэрэ.

Дьарыкка бэлэмнэнии: магнитынан сыстар дуоскаҕа Саха сирин каартата, остуолларга туттуллар тэриллэр. ИКТ, проектор, магнитофон

Үтүө күнүнэн,оҕолор!

Иитээччи: Оҕолоор, мин эһигини кытта билсиэхпин баҕарабын (иитээччи аатын билиһиннэрэр, оҕолор ааттарын этэллэр)

Бары билэрбит курдук быйыл төрөөбүт дойдуга бэриниилээх буолуу, (патриотизм) сыла.

Биһи бары ханнык омуктарбытый, оҕолоор?

Ханнык дойдуга олоробутуй?

Оҕолор: Сахаларбыт. Саха сиригэр олоробут.

Иитээччи: Бүгүн биһиги айаҥна турунуохпут. Саха сирин улуустарын билсиэхпит. Онно барарбытыгар биһиэхэ көлө наада. Ол көлөбүт биһиэхэ ат буолуоҕа.

Айанныахпыт иннинэ айаммыт алгыстаах, мэһэйэ суох буоллун диэн мин эһиэхэ харысхаллары бэлэхтиэхпин баҕарабын. Биһигини харыстыы, арангаччылыы сырыттын диэн.

Дьэ, уонна айаннаатыбыт. Бастакы улууспут Кэбээйи улууһа. Экраны көрүн эрэ. Бу улуус минньигэс, бөдөҥ, эмис, искэхтээх соболооһунан биллэр.

Иитээччи: Оҕолоор, көрүн эрэ ол балык бу сытар. Билигин «Собо» диэн тылы сангаран көрүөбүн эрэ. Бастакы ханнык дорҕоон иһиллэрий?

«С» дорҕоон аһаҕас дорҕоон дуу, бүтэй дорҕоон дуу?

Иккис ханнык дорҕоон иһиллэрий? “О” дорҕоон аһаҕас дорҕоон дуу, бүтэй дорҕоон дуу?

Үһүс ханнык дорҕоон иһиллэрий? «Б» дорҕоон аһаҕас дорҕоон дуу, бүтэй дорҕоон дуу?

Төрдүс ханнык дорҕоон иһиллэрий? Уонна “О” дорҕоон.

Бүтэй дорҕоону от күөх, төгүрүк фишканан бэлиэтиибит, аһаҕас дорҕоону кыһыл, түөрт муннук, фишканан бэлиэтиибит. Остуолга ууран көрдөрүн эрэ.

Сөптөөх эппиэт экранна көстүөбү, тэнниэххэйин эрэ.

Маладьыастар! Сөпкө онорбуккут.

Аттарбытыгар олорон, салгыы айаннаатыбыт.

Иитээччи: Айаннаан кэллибит биһиги Амма улууһугар. Экраны көрүн эрэ. Бу улууска Саха сирин биир саамай кыраһыабай сибэккитэ сардаана үүнэр эбит. Сардаана сибэкки кыһыл кинигэбэ кирибит, ол аата биһиги кинини харыстыахтаахпыт, үргүө суохтаахпыт.

Бу сытар кэрэчээн сибэккилэри илиибитигэр ылыаххайын уонна миигин үтүктэн сардаана сибэкки туһунан айбыт хоһооммун ааһыабын. Чуолкайдык, улаханлык, дорҕооннорбутун сөпкө санарабыт. (Экранна хоһоон көстөр)

Сардаана сибэкки

Сахабыт сирин сайынын киэргэтэн,

Сардаана сибэкки, кэрэбин даһаны!

Эйиигин көрөммүн, мин олус үөрэбин,

Ыраахтан угуйан кытаран көстөбүн.

Тытыман, оҕолоор, харыстаан кинини!

Сайыммыт киэргэлин, сирбит симэбин.

Иитээччи: Олус үчүгэй, маладьыастар!

Аттарбытыгар олорон салгыы айаннаатыбыт.

Иитээччи: Үһүс улууспут Таатта улууһа. Биһиги олорор улууспут. Экраны көрүөххэин эрэ. Биһиги улууспутугар Таатта үрэхпит кытытыгар үүнэр талабынан араас сувенирдары, оонньуурдары онороллор эбит. Ол оонньуурдартан биирдэстэрэ биһиги өбүгэлэрбит оонньообут оонньоуула «Тыксаан» диэн остуол оонньоута буолар.

Эһиги бу оонньоуну билэбит дуу?

Билигин оонньоон көрүөхпүт (оонньоуну билиһиннэри, оонньоон көрдөрүү)

Маладьыастар!

Салбыы айаннааххайын.

Иитээччи: Төрдүс улууспут Өймөкөөн улууһа буолар. Экранна көрүөххэин. Бу улуус Саха сирин саамай тымныы улууһа буолар. Манна Чысхаан олорор. Кыһын кыраадыс -60 тийэ тымныйар.

Туох тыаһырый оҕолоор? (Тыал тыаһа иһиллэр)

Оҕолор: Тыал.

Соһуччу түгэн: «Тыал» персонаж сүүрэн киирэр группаны эргиччи сүүрэн тахсан барар.

Иитээччи: Уччуу, оҕолоор, тоннугут дуо?

Физкультминутка: Билигин ирэ таарыйа хамсаныаххайын, эрчиллиилэри оноруоххайын. (Экранна хамсанылар көстөллөр)

Иитээччи: оҕолоор, тыал туохтары эрэ хаалларбыт, көрүөбүң эрэ.

Тугуй бу?

Оҕолор: муус

Иитээччи: ылан көрүөххэин эрэ.

Муус хайдабый оҕолор?

Оҕолор: Тымныы, дьэнкир.

Иитээччи: Илиибитигэр уһуннук туттахпытына хайыыра буолуой?

Оҕолор: Уулар.

Иитээччи: Ол аата кини туохтан ууларый?

Оҕолор: Сылаастан

Иитээччи: Биһиэхэ манна Сахабыт сирин каартата баар манна биһиги бүгүн ханнык улуустарга сылдыбышпытын бэлиэтиэхпит. Бүгүн хас улууска сырыттыбыт? Ханнык улуустар этилэрий? (Оҕолор эппиэттэрэ)

Каартаҕа улуустарбыт бэлиэлэрин сыһыарыабын.

Оџолоор, манан биһиги бүгүнгү айаммыт түмүктэнэр.

Бүгүнгү дьарыгы сөбүлээтигит дуо?

Эһиги бары олус үчүгэйдик кытынныгыт, эһиэхэ манна группабытыгар оонньоон диэн бэйэм бэлэппин “Тыксаан” оонньоору бэлэхтиибин.

Көрсүөххэ диэри!

